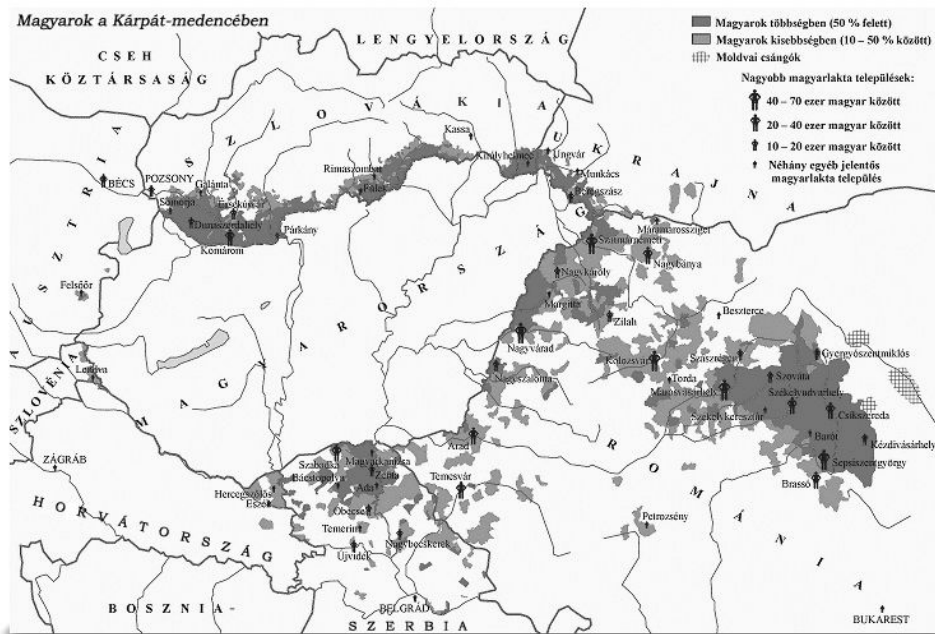

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA
KÜLÜGYI IGAZGATÓSÁG

NEMZETPOLITIKAI TÜKÖR

Készítette:
Lenkei Judit
Márky Zoltán
Pappné Farkas Klára
Szabó Ádám
Vass-Prékopa Angéla

Szerkesztő:
Márky Zoltán

Kiadó:
Dr. Sárdi Péter

2013. március 22.
II. évfolyam 7. szám

TARTALOM

HÍREK	3
Nemzeti összetartozás bizottsága	3
A Nemzeti összetartozás bizottsága március 18-i ülésének beszámolója	
Nemzetpolitika az Országgyűlésben	3
Európai Parlament	6
Újra napirenden a szlovák állampolgársági törvény	
Brüsszeli nyilatkozat a vajdasági magyarok érdekében	
Erdély	8
Románia régiósítása – Újabb felvetések, álláspontok	
Felvidék	9
Változhat a szlovák hozzáállás Beneš-ügyben	
Nem vágnak vissza a Csehországba került felvidéki magyarok	
Délvidék	11
Tragikus kimenetelű verekedés Óbecsén	
Tiltakozás a hét magyar fiú törvénytelen fogva tartása miatt	
Kárpátalja	12
Március 15. Kárpátalján – ünneplés és atrocitások	
Küzdelem a magyar nyelv használatáért	
Muravidék	14
A nemzetiségi frakció feltételeit tanulmányozzák	
BESZÁMOLÓ	16
Március 15-i megemlékezések a Kárpát-medencében	
A HÉT TÉMÁJA	19
Az állampolgársági törvény módosítása és a választási eljárásról szóló törvény nemzetpolitikai vonatkozásai	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	22

HÍREK

Nemzeti összetartozás bizottsága

A Nemzeti összetartozás bizottsága március 18-i ülésének beszámolója

Ezen a napon a bizottság – kijelölt bizottságként – *A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosításáról* c. törvényjavaslatról ([T/10373.](#)) vitázott. A törvényjavaslat *Potápi Árpád János* (Fidesz), a bizottság elnöke önálló indítványa.

A kormány álláspontját *Rétvári Bence*, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára ismertette, aki rövid bevezetője során elmondta: a kormány támogatja a törvényjavaslatot, hiszen fontos, hogy biztonságban érezzék magukat a kérvényezők, akiknek adatai nem tartoznak a nyilvánosságra.

Az ellenzéki képviselők másként látták: *Szabó Vilmos* (MSZP) szerint túl erősek és széleskörűek a törvényjavaslatban szereplő korlátozások, a személyes adatok védelmét pedig más törvények is biztosítják. *Szavay István* (Jobbik) elmondta: alapvetően értik a javaslat célját, de „szemfényvesztésnek” nevezte, hozzátéve, hogy akkor fogják biztonságban érezni magukat az állampolgárságot kérvényezők, ha a kormány hajlandó lesz határozottan fellépni ügyeik érdekében, például kétoldalú találkozókön világossá tenni a kormány álláspontját, mert ezzel az intézkedéssel a kormány „elmúlt két és fél éves meghunyászkodó politikáját próbálja ellensúlyozni”. *Szili Katalin* (Független) arról érdeklődött, hogy az adatkezelők diszkrecionális jogára vonatkozott-e a módosító indítvány. Amennyiben ugyanis a nemzetbiztonsági érdekeken van a hangsúly, a javaslat szövegét pontosítani kellene. *Potápi Árpád* válaszában elmondta, hogy az adatkezelőnek mérlegelési joga lesz, hogy konkrét esetekben megadja-e a statisztikai számokat.

A bizottság – a kormánypárti képviselők támogatásával (8 igen 1 nem, 3 tartózkodás) – általános vitára ajánlotta a törvényjavaslatot. A bizottság előadója: *Csóti György* (Fidesz).

Nemzetpolitika az Országgyűlésben

A 2013. március 19-i ülésnapon sor került „**A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosításáról**” szóló törvényjavaslat általános vitájára ([T/10373.](#)).

Potápi Árpád János képviselő (Fidesz), a Nemzeti összetartozás bizottsága elnöke egyéni indítványában a magyar állampolgárságról szóló törvény módosítását javasolja. Előterjesztői expozéjában kifejtette: a módosítás célja az, hogy „az állampolgársági kérelmekkel összefüggő, a kérelmezők állampolgárság szerinti megoszlására és az állampolgársági kérelmek benyújtásának földrajzi helyére vonatkozó adatokkal ne lehessen visszaélni, azok illetéktelenek számára hozzáférhetővé tételével súlyos károkat okozni.”

Hozzátette: erre különösen Szlovákiában és Ukrajnában van szükség, ahol nem ismerik el a kettős állampolgárság intézményét, így ezen adatok megismerése külpolitikai és nemzetbiztonsági érdekeket is sérthet.

A képviselő üdvözölte az egyszerűsített honosítás iránti töretlen érdeklődést. Hangsúlyozta: annak érdekében, hogy az Alaptörvény D cikkelyében foglalt felelősséget folyamatosan érvényesíteni tudjuk és a honosítást övező bizalomnak továbbra is megfeleljünk, ez a módosítás „elengedhetetlenül szükséges a magyar állam, a magyar állampolgárok és a magukat magyar nemzetiségűnek valló személyek biztonsága, valamint a diplomáciai kapcsolatok védelme érdekében”.

Rétvári Bence közigazgatási és igazságügyi államtitkár a kormány támogatásáról biztosította az előterjesztést. Hangsúlyozta, a kabinetnek fontos, hogy a határon túli magyarok a legnagyobb biztonságban érezhessék magukat magyar állampolgárságuk megszerzése után, és ez a javaslat hozzájárul az esetleges támadások és hátrányos következmények megelőzéséhez. Hozzátette: az állampolgársággal kapcsolatos adatkezelés minden országnak a belügye, az állami szuverenitás része, ezért ezeket az adatokat nem kötelességük más államok tudomására hozni, sem név szerint, sem semmifajta bontásban.

Dr. Zsiga Marcell (Fidesz), az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság előadója kijelentette, az előterjesztés az alaptörvényben foglalt nemzetpolitikai célokat szolgálja, hozzájárul a nemzet újraegyesítéséhez, így a bizottság 22 igen szavazattal, 4 tartózkodás mellett általános vitára alkalmasnak találta az indítványt.

Csóti György (Fidesz) a Nemzeti összetartozás bizottság előadója beszámolt arról, hogy a bizottság 8 igen, 1 nem és 3 tartózkodó szavazat mellett általános vitára alkalmasnak tartotta az előterjesztést.

Dr. Steiner Pál (MSZP) kijelentette: bár egyet értenek azzal, hogy minden magyar állampolgárt megillet a védelem, mégis úgy véli, hogy az indítvány Magyarországon korlátozza a honosított állampolgárokról szóló adatok megismerését, ebből pedig arra következtet, hogy a kormány így akarja megtagadni a HVG című hetilap adatszolgáltatásra vonatkozó kérését.

Hangsúlyozta: az MSZP álláspontja az, hogy az előterjesztés szükségtelen, és ennek megfelelően módosító indítvány benyújtását tervezik, hogy ezeket az adatokat Magyarországon bármely kérelmező megismerhesse. Véleménye szerint a védelmet megfelelő külügyi és nemzetbiztonsági eszközökkel szükséges biztosítani és nem az adatszolgáltatás akadályozásával.

A képviselő szerint a módosítás háttérben más indokok húzódnak meg és emiatt sokan a jövő évi választási adatok manipulálásától is félnek.

Szávay István (Jobbik) hangsúlyozta, a Jobbik nincs meggyőződve arról, hogy a javaslat szükséges, de főként, hogy elégséges. Az előterjesztést kommunikációs propagandának tartja, mert csupán statisztikai adatok nyilvánosságra hozatalát tiltaná meg, amely önmagában nem jelent valós védelmet. Kiemelte: az erőket és a figyelmet olyan konkrét esetekre kellene fordítani, amelyek ügyében a kormány és a magyar diplomácia nem tett semmit az elmúlt két és fél évben, hogy megvédjék azokat, akikről már nyilvánosságra hozták, hogy magyar állampolgársággal rendelkeznek és

ezáltal a szülőföldjükön jogfosztottá váltak vagy különböző hátrányokat szenvedtek. Véleménye szerint határozottabb fellépés szükséges a kétoldalú kapcsolatokban, mert a gazdasági együttműködést középpontba állító diplomáciai párbeszéd mellett háttérbe szorul az állampolgársági jogsértések ügye.

A képviselő felhívta a figyelmet arra, hogy míg egyszerű statisztikai adatokból nem lehet következtetni a kettős állampolgárok személyére, addig a választási eljárással minden külhoni magyar névre szóló levelet kap majd, így a környező országok akkor biztosan megtudják, kik igényeltek magyar állampolgárságot, tehát ez az intézkedés valójában nem védi őket. Az általános vita során kitért a külhoni magyarokkal folytatott nemzeti konzultáció kérdésére is, amely szintén alkalmat ad arra, hogy a szomszéd országok hatóságai megismerjék, hogy kik igényeltek magyar állampolgárságot. Hozzátette: olyan címlista van a kormány tulajdonában, amit pártpropagandára használhatnak fel a választások során és ezt a jegyzéket más pártoknak nem akarják elérhetővé tenni.

Csóti György (Fidesz) a vitában visszautasította a választás manipulálására vonatkozó feltételezéseket, majd hangsúlyozta, a módosítás, ha nem is teljes, de újabb védelmet biztosít a felvidéki és kárpátaljai magyaroknak. Hozzátette: a kormány sokat tett mind a nemzetpolitikai, mind a külpolitikai szinten a jogsegélyszolgálat-támogatástól kezdve a kétoldalú kapcsolatok javításáig.

Schiffer András (független) úgy vélte, az előterjesztés háttérében valójában sem nemzetpolitikai, sem nemzetbiztonsági kérdések nem állnak, így azt szükségtelennek nevezte. Álláspontja szerint a kabinet ezzel az indítvánnyal alkotmányellenes módon csorbítaná az információszabadságot azért, hogy a közhasznú adatigénylés alól kibújjon.

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) sajnálatosnak nevezte, hogy a felvetett kérdésekre a kormány képviselői nem reagáltak. Véleménye szerint a magyar diplomácia nem elég hatékony olyan fontos ügyekben, mint a délvidéki magyarverések, a magyar állampolgárság felvétele miatti állampolgárságtól való megfosztások, vagy a Beneš-dekrétumok esete. Javasolta, hogy külpolitikai eszközökkel határozottabban lépjen fel a kabinet, mint „ahogy Dél-Tirol esetében tette és teszi Ausztria, és ugyanúgy, mint ahogy kiáll adott esetben például Svédország a Finnország területén élő svédek érdekében”. Kiemelte: a külhoni magyarságnak egyértelmű és kézzel fogható védelemre van szüksége, amit ez a törvényjavaslat viszont nem garantál. Hozzátette: a javaslat nem az előrelépést szolgálja, hanem inkább a lényeg elkendőzését, ezért nem támogatják az indítványt, a szavazáson tartózkodni fognak.

Potápi Árpád János kiemelte, a vitában hozzászólók jóval tágabb kérdéskört érintettek, mint amit maga a törvénymódosítás képvisel. Véleménye szerint a megfogalmazott felvetéseket más törvényekben, például a választási eljárásról szóló törvényben kell rendezni.

A részletes vitára a következő ülésen kerül sor.

Európai Parlament

Újra napirenden a szlovák állampolgársági törvény

Hankiss Ágnes (EPP), a Fidesz európai parlamenti képviselője írásbeli kérdéssel fordult Viviane Reding alapjogi, bel- és igazságügyi biztoshoz a szlovák állampolgárságuktól megfosztott felvidéki magyarok ügyében.

A magyar politikus azt tudakolta, hogy az uniós biztos összeegyeztethetőnek tartja-e a szlovák állam eljárását az alapvető jogokkal. Hankiss kérdésében utalt a *Lomnici Zoltán* és *Gubík László* által benyújtott petícióra, amellyel az EP Petíciós bizottsága foglalkozik, illetve a szlovák alkotmány egyértelműnek vélt szakaszára¹, mely alapján „a szlovákiai magyar nemzetiségű állampolgárokat a magyar állampolgárság felvétele miatt nem érheti joghátrány, szlovák állampolgárságuktól akarattuk ellenére nem foszthatók meg”. Ebből a Fidesz EP képviselője szerint az következik, hogy a magyar állampolgárságot felvevők jóhiszeműen, a szlovák alkotmány érvényességében bízva jártak el. A szlovák hatóságok ennek ellenére – jogorvoslati lehetőséget sem biztosítva – fosztották meg az érintetteket állampolgárságuktól.

Hankiss Ágnes a probléma valódiságát és a helyzet tarthatatlanságát egy konkrét esettel illusztrálta. Kifejtette, hogy a „jogfosztó és az emberi méltóságot is súlyosan sértő eljárás elszennvedői között van egy százesztendő magyar nemzetiségű, szlovák állampolgárságú asszony², aki Szlovákiát hazájának tekinti, ugyanakkor sok évtizedes álma válhatott valóra azzal, hogy a szlovák mellé felvehette szülőhazájának állampolgárságát is”. A magyar politikus Viviane Reding tudomására hozta, hogy ezt „az idős hölgyet” is megfosztották szlovák állampolgárságával együtt állampolgári jogaitól is.

A néppárti EP képviselő hangsúlyozta, az alkotmányügyi kérdések ugyan a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ám ha alapvető emberi jogok sérülnek, akkor az EU illetékesei is kénytelenek állást foglalni, ahogy ezt Hankiss szerint az uniós biztos „a magyar alkotmány kritikájának élharcosaként oly’ sokszor hangoztatja”. Sorai zárásaként érdeklődött Viviane Redingtől, hogy „remélhetik-e a jogsértést szenvedett magyar nemzetiségű szlovák állampolgárok, hogy Ön, mint az emberi jogok elszánt védelmezője, ugyanolyan elkötelezetten próbál meg nyomást gyakorolni Szlovákiára alkotmányos és emberi jogi kötelezettségeinek a teljesítése érdekében, ahogyan ezt más esetekben Öntől megszoktuk?”.

Brüsszeli nyilatkozat a vajdasági magyarok érdekében

A szerb- és az Európai Parlament delegációjának hetedik együttes ülésére március 18-19-én került sor Brüsszelben. A kiadott közös nyilatkozat szerint több előrelépés is történt a vajdasági magyarokat érintő kérdésekben.

Az ülésen jelent volt *Varga László*, a VMSZ köztársasági parlamenti képviselője is, aki szerint az eddigi ülésekhez képest történt nagy előrelépés is. Sokkal engedékenyebbek a szerb politikusok Koszovó kérdésében, és

¹ 460/1992. számú törvény, a Szlovák Köztársaság Alkotmányáról, 5. cikkely (2)

² Tamás Aladárné, Ilonka néni, a köztisztviselői állásnyugalmazott tanítónő.

konstruktívabb volt a hozzáállás a kisebbségeket ért atrocitások tekintetében is. Varga László ezzel kapcsolatban elmondta: „Az Európai Parlament elvárja Szerbiától azt, hogy egy nyilvántartást hozzon létre azzal kapcsolatban, hogy hány etnikai indíttatású ügy indult, tehát hány ilyen bűncselekményre került sor, ezek a bírósági szakaszban hogyan futnak végig.” Ezekon kívül szó esett között Vajdaság autonómiájáról, a Nemzeti Tanácsok hatásköreiről és az igazságügyi reform körüli gondokról is.

Gál Kinga és *Schöpflin György* európai parlamenti képviselők több, a vajdasági magyar közösséget érintő módosító indítványt nyújtott be, amely azután bele is épült a két parlament közös nyilatkozatába.

A két fideszes politikus sikerként könyveli el, hogy a két parlament delegációja közösen fogadott el a vajdasági magyarokra is vonatkozó nyilatkozatot. A szöveg felhívja a hatóságokat a restitúciós és rehabilitációs törvények hatékony és diszkriminációmentes alkalmazására, továbbá arra, hogy a nemzeti tanácsok kompetenciát ne csökkentsék, és hogy kielégítően rendezzék a Vajdasági Autonóm Tartomány alkotmányos helyzetét. Az utóbbi időben elszaporodott etnikai jellegű incidensekkel kapcsolatban a nyilatkozat felszólítja a hatóságokat, hogy azokat minden részletre kitérően vizsgálják ki, gyűjtsenek adatokat az etnikai jellegű bűncselekményekre vonatkozóan és biztosítsák a bírósági döntéshozatal előítéletektől és diszkriminációtól mentes működését.

Schöpflin György az ülésen kiemelte: Szerbiában a jogbiztonság, a kiszámítható intézményi működés, a depolitizált törvények uralma a legfontosabb feltételei a kisebbségek védelmének. Ezen feltételek nélkül a kisebbségek folyamatos bizonytalanságban és kiszámíthatatlan helyzetben lehetnek, ami a szerb társadalom egésze számára az együttélés nehézségeihez vezethet. Hangsúlyozta továbbá, hogy a kisebbségeknek mindig is lesz kapcsolatuk az anyaország felé, legyenek koszovói szerbek, koszovói albánok, magyarországi szerbek vagy szerbiai magyarok, ezek az élő relációk nem hagyhatók figyelmen kívül a többség-kisebbség és az egész térség viszonyában sem.

Gál Kinga hangsúlyozta: „Nem elégséges a szükséges jogszabályok elfogadása, amennyiben azok gyakorlatban nem teljesülnek, kiüresednek, vagy a törvény eredeti célja a jogi értelmezések útvesztőjében elveszik”. Példaként említette a nemzeti tanácsok működésére vonatkozó jogszabályokat, vagy éppen a rehabilitációra és restitúcióra vonatkozó törvényeket, ahol a jogszabályok alapján még egy pozitív ítélet sem született. *Gál Kinga* felhívta a figyelmet a Vajdaságban ismét egyre gyakoribb magyarellen es incidensekre és az azt követő sok esetben diszkriminatív eljárásra is. *Gál Kinga* ezért szorgalmazta, hogy a Közös Nyilatkozat térjen ki ezen esetekre is.

Az Európai Parlament és a szerb képviselők is fontosnak tartják a vajdasági magyarok jogainak érvényesülését. A közös nyilatkozatban felszólítják a hatóságokat a restitúciós és rehabilitációs törvények hatékony alkalmazására, arra, hogy a nemzeti tanácsok hatáskörét nem csökkenthetik, valamint Vajdaság alkotmányos helyzetének rendezése is fontos kérdés. Az etnikai jellegű incidensekkel kapcsolatban részletesebb vizsgálatot követelnek. *Forrás: Pannon RTV, MTI*

Erdély

Románia régiósítása – Újabb felvetések, álláspontok

Dorin Florea, Marosvásárhely ellenzéki polgármestere, a Demokrata Liberális Párt alelnöke egy „főleg” Maros, Hargita és Kovászna megyét magába foglaló, Marosvásárhely központú közigazgatási régió megalakítását javasolta szerdán a kormányzó Szociálliberális Szövetség (USL) társelnökeinek címzett nyílt levelében. Felvetése értelmében a három székelyföldi megye akár önálló régiót alkothatna, vagy esetleg más megyékkal együtt képezhetne új közigazgatási egységet. Florea a Fekete márciusként emlegetett, 1990-es etnikai összecsapások 23. évfordulójára időzítette felhívását. Kifejtette: az akkori feszültségtől jutott el a város a mai „etnikumközi harmóniáig”, ami egyedülálló tapasztalathoz segítette hozzá. A polgármester szerint ez a tapasztalat teszi alkalmassá Marosvásárhelyt arra, hogy a Maros, Hargita és Kovászna megyét (is) magában foglaló régió központja legyen. Hangot adott azon véleményének, hogy hatalmas lenne a kockázata annak, ha a vegyes lakosságú térséget olyan közigazgatási egységhez kapcsolni, ahol az etnikumközi gondok kezelésében nincs gyakorlat.

Forrás: erdely.ma

Az RMDSZ küldöttsége március 20-án kétoldalú tárgyalást folytatott a brüsszeli székhelyű Régiók Bizottsága főtítkárával. *Kovács Péter* RMDSZ-főtítkár tájékoztatta partnerét, *Gerhard Stahl*t arról, hogy Romániában a politikusok csupán politikai vitát folytatnak, amikor egy tollal a kezükben átrajzolják a romániai régiókat, a vita pedig szinte kizárólag a régiós átalakítás etnikai jellegéről folyik. Ezzel szemben - szerinte - az RMDSZ az egyetlen politikai alakulat, amely szakértői elemzéssel, adatokkal alátámasztva érvel a történelmi régiók területi kohéziót erősítő sajátosságairól - mondotta. Az EU-s intézmény főtítkára közölte: a Régiók Bizottsága azt javasolja a tagállamoknak, fejlesztési régióikat úgy alakítsák ki, hogy azok a lehető legkedvezőbbek legyenek az uniós pénzalapok felhasználásához. Brüsszel nem kéri, hogy a régiók közigazgatási egységek legyenek, és erősebb kompetenciákat kapjanak a kormánytól, hiszen ez önmagában még nem jár nagyobb mértékű forrásfelhasználással; egy ilyen irányú döntés kizárólag a tagállamok hatáskörébe tartozik. *Kovács Péter* hangsúlyozta: ez teljes mértékben megegyezik az RMDSZ álláspontjával, hiszen a szakértőkkel együtt úgy vélik, fennáll a veszélye annak, hogy a főváros központú centralizációt az új régiós központok hatalomkoncentrációs hatása váltja. Gazdasági felméréseink és elemzéseink kimutatták, hogy az azonos történelmi, nyelvi és kulturális értékeket magukban hordozó régiók gazdasági és szociális szempontból is erősebbek, hatékonyabban fejlődnek, míg a mostani, mesterségesen kreált régiókban növekedett a leszakadás a legfejlettebb és a legszegényebb megyék között - mondotta. Ezért meggyőződésünk, hogy a székelyföldi megyéknek és a Partium megyéinek egy-egy összefüggő régiót kell alkotniuk.

Forrás: maszol.ro

Valentin Stan, autonómiapárti román professzor a Duna Televízió Közbeszéd című műsorában az autonómia szemszögéből beszélt a régiósítás kérdéséről. Kiemelte, hogy nagyban megkönnyítené a területi autonómiáért folytatott harcot az, ha a székely megyéket nem csatolnák román többségű régióhoz az ország területi újrafelosztásakor. Véleménye szerint a magyaroknak nincs más lehetőségük, minthogy következetes, és kitartó munkát végezzenek, és csak akkor járhatnak sikerrel, ha megtalálják azokat a kommunikációs csatornákat, amelyekkel együttműködésre tudják bírni a román közösséget is.

Forrás: erdely.ma

Felvidék

Változhat a szlovák hozzáállás Beneš-ügyben

A szlovák kormányzat még a közelmúltban is szilárdan tartotta magát ahhoz, hogy a Beneš-dekrétumok érinthetetlenek és e témát nem szándékoznak „megnyitni”. Az elmúlt napokban azonban némi változás észlelhető hozzáállásukban.

Miroslav Lajčák szlovák külügyminiszter március 18-án cseh napilapoknak adott nyilatkozatában kifejtette, szerinte „ma már elképzelhető, hogy Szlovákia és Magyarország kiegyezzen a Beneš-dekrétumok ügyében”. Elmondta, hogy a magyar-szlovák viszony jelenlegi légkörében már lát lehetőséget egy esetleges bocsánatkérésre, ami segíthetné a téma lezárását. Lajčák szerint Pozsony érdeke, hogy a cseh-német kiegyezés mintájára rendezze a dekrétumok ügyét Budapesttel. Hozzáfűzte, hogy „a csehek Németországhoz való viszonyának, illetve a szlovákok Magyarországhoz való viszonyának ugyanazok a történelmi alapjai”.

A szlovák politikus nyilatkozatát magyar reakciók követték. *Martonyi János*, pozitívan fogadta a fejleményeket. Elmondta, egyetért szlovák kollégájával abban, hogy „a két ország között erősödő bizalmi viszony és az intenzív kormányközi kapcsolatok” lehetővé teszik az érzékenyebb kérdések, így a Beneš-dekrétumok ügyének megvitatását is. Közölte, örömmel nyugtázta, hogy a szlovák fél nyitottnak mutatkozik a probléma rendezésére. A magyar politikus megerősítette azt is, hogy legutóbbi pozsonyi tárgyalásukon felvetette, hogy „a kölcsönös kiengesztelődéshez és a múlt lezárásához vezető útra a szlovákiai magyarok irányába történő bocsánatkéréssel kellene lépünk”.

Berényi József, a Magyar Közösség Pártjának elnöke reménysugárnak nevezte Lajčák kijelentéseit, ám szerinte az egyáltalán nem jelent előrelépést, hogy a szlovák fél szerint a kollektív bűnösségre vonatkozó részek eltörlése revizionizmushoz vezetne.

Miroslav Lajčák Martonyi szavaira reagálva kifejtette, Magyarország és Szlovákia viszonylatában a Beneš-dekrétumok kérdése komplex ügy, komplexebb, mint a német-cseh kiegyezés esete, így szerinte ezt nem lehet lezárni Szlovákia bocsánatkérésével. Elmondta, megvan a lehetőség arra, hogy mindkét ország összeállítson egy listát azokról a sérelmekről, amelyek

miatt a másik félnek bocsánatot kellene kérnie, de úgy vélte, a követendő út nem erre vezet.

A hivatalos Pozsony mellett szlovák részről kommentálta az esetet a parlamenten kívüli szélsőséges Szlovák Nemzeti Párt (SNS) is. *Rafael Rafaj*, az SNS elnöke felszólította Magyarországot, hogy kérjen bocsánatot a Szlovák Köztársaságtól a történelmi sérelmekért. A dekrétumok kapcsán szomorúnak nevezte, hogy Miroslav Lajčák a parlament felhatalmazása nélkül gyakorlatilag megkérdőjelezte a pozsonyi törvényhozás által 2007-ben elfogadott, a dekrétumokat megerősítő jogszabály tartalmát.

A cseh miniszterelnök müncheni bocsánatkérése, és az ügyben az EP-ben folyó eljárás is hatott a szlovák hozzáállás elmozdulására. A szlovák külügyminiszter azonban kölcsönös gesztus szükségességét vezette fel, így a „kiegyezés” csak komoly egyeztetések után képzelhető el.

Nem vágnak vissza a Csehországba került felvidéki magyarok

Évről-évre egyre több szlovákiai magyar kezd tanulni, vagy dolgozni Csehországban. A Vox Juventae Polgári Társulás szociológiai felmérést³ készített e jelenség hátteréről. Az eredmények negatívak a magyar közösségre nézve: a Dél-Szlovákiában tapasztalható kedvezőtlen helyzet nagyban erősíti az elvándorlást, a szülőföld elhagyását.

A kutatás elsősorban a fiatalokra fókuszált; azokra a magyar nemzetiségűekre, akik jelenleg is valamelyik cseh felsőoktatási intézmény hallgatói, vagy felvidéki magyarként korábban ott tanultak és bár Szlovákiában van az állandó lakhelyük, mégis Csehországban élnek.

Válaszaikból kiderült, hogy a Szlovákiába való visszatérésen az egyetemisták csupán 20 százaléka, a dolgozóknak pedig egynegyede gondolkodik. A diploma megszerzése után a többség Csehországban (39%), vagy nyugaton (38%) szeretne elhelyezkedni, Szlovákiában egyötödük, Magyarországon pedig mindössze 3 százalékuk dolgozna. A szülőföldön való érvényesülés perspektívájának hiányát mutatja, hogy a megkérdezettek 66 százalékát foglalkoztatja a Szlovákiából való kivándorlás gondolata és csak egynegyedük maradna mindenképpen. A felvidéki magyar diákoknak a csehországi felsőoktatási intézmények elsősorban a minőségi oktatás és a presztízsük miatt érdekesek, amit a későbbi elhelyezkedésük tekintetében is fontos garanciának tartanak.

A munkaviszonyban állók csaknem fele nem tervezi a Szlovákiába való visszatérést és mindössze egynegyede szeretne a közeljövőben a szülőföldjére visszaköltözni. Ez összefüggésben áll azzal, hogy elégedettek jelenlegi lakóköörülményeikkel, családi életükkel és emberi kapcsolataikkal. Jól érzik magukat Csehországban, biztos munkájuk van előrelépési lehetőséggel. A megkérdezettek 84 százaléka ráadásul olyan munkát végez, mely összefüggésben áll egyetemi tanulmányaival, szakmájával. A válaszadók 22 százaléka pedig kifejezetten tart attól, hogy visszalépést jelentene a költözés, nem találnának megfelelő munkát, vagy nem éreznék jól magukat.

³ A teljes felmérés elérhető a <http://voxjuventae.sk/aktualis.htm> hivatkozáson keresztül.

A Vox Juventae kutatása komoly problémára mutat rá, amely a magyar közösség sorsát meghatározhatja a jövőben. A Dél-Szlovákiában uralkodó állapotok, a kedvezőtlen jövőkép az elvándorlást és az asszimilációt, az alacsonyabb gyermekvállalási hajlandóságot, vagyis a magyarság fogyását eredményezhetik.

Délvidék

Tragikus kimenetelű verekedés Óbecsén

Belehalt sérüléseibe az a magyar nemzetiségű fiatal fiú, akit március 16-án éjjel vertek meg Óbecsén. Szemtanúk szerint négyen rugdosták és verték, majd kövel is megdobták. A tragikus eset nagy port kavart, számos magyarországi és vajdasági közszereplő fejezte ki megdöbbenését az esettel kapcsolatban, amely nagy valószínűséggel nem etnikai indítatásból történt, az ügy hátterét a hatóságok még vizsgálják.

Tiltakozás a hét magyar fiú törvénytelen fogva tartása miatt

A Vajdasági Magyar Demokrata Párt (VMDP) Intézőbizottsága március 19-én [közleményben](#) tiltakozott a 2012. október 22-én letartóztatott és azóta az újvidéki börtönben vizsgálati fogságban tartott hét magyar fiú további törvénytelen fogvatartása miatt.

„Mint ismeretes, az Újvidéki Felsőbíróság három héttel ezelőtt hiányosságok pótlására visszautalta az ügyészségi vádiratot, de értesüléseink szerint abban semmilyen lényeges változás nem történt, a vélt bűncselekmény súlyát nem enyhítették, továbbra is meghagyva a nemzeti, faji, vallási gyűlölet kiváltásának, illetve szításának vádját, miközben a verekedésben részt vevő szerb nemzetiségű elkövetőket futni hagyták. Mindez megerősíti az általunk is osztott és a vajdasági magyar közvéleményben széles körben elterjedt gyanút, hogy az ilyen esetekben sajnálatosan szokásos kettős mérce alkalmazásán túl olyan politikai számítások is meghúzódnak az ügy kezelésében, amelyek akár veszélybe is sodorhatják az éppen csak megkezdett szerb-magyar történelmi megbékélési folyamatot” áll a közleményben.

Ékes Ilona (Fidesz), az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottságának, valamint az Emberi jogi, kisebbségi, civil és vallásügyi bizottságának tagja is tiltakozását fejezte ki az ügyvel kapcsolatban. Március 12-i vajdasági útja során találkozott a „temerini hetek”-ként ismert magyar fiatalokat képviselő ügyvédekkel, illetve az egyik előzetes letartóztatásban lévő fiatal szüleivel. Megállapította, hogy aggályos és elfogadhatatlan, hogy a büntetőeljárás alapjául szolgáló verekedés szerb nemzetiségű résztvevői szabadlábon, míg a magyar nemzetiségűek több mint 5 hónapja vizsgálati fogságban vannak. Különösen érthetetlen, hogy a verekedés helyszínén jelen nem lévő magyar fiatalembert is fogva tartják – áll az MTI-nek adott sajtónyilatkozatában.

Látogatása során Ékes Ilona fejet hajtott az 1944/45-ös magyar áldozatok csúrogi emlékhelyénél, ahol szomorúan és csalódottan tapasztalta, hogy a

helyzet nem változott. Az egykori tömegsír helyét szeméttenger borítja és nyoma sincs a tervezett emlékhely kialakításának.

Kárpátalja

Március 15. Kárpátalján – ünneplés és atrocitások

A kárpátaljai ünnepi megemlékezések (lásd a Beszámoló rovatban) mellett március 15. kellemetlen eseményeket is tartogatott a forradalom 165. évfordulóját ünneplők számára.

Ungváron a feszült hangulatra szinte garanciát jelentett az ukrán ellenzék kormányellenes demonstrációja, amelyen a Batykivscsina és az Udar szimpatizánsai mellett részt vettek a Szvoboda⁴ szélsőségesei is. Ezzel párhuzamosan a zord időjárás dacára néhány száz magyar megemlékező a Petőfi-szobornál gyülekezett, hogy ott ünnepeljenek. A rendezvényt az ellenzéki tüntetésből kiváló 40-50 ukrán nacionalista bekiabálásokkal igyekezett megzavarni, azonban a rendőrség nem engedte, hogy komolyabb összetűzésre is sor kerüljön.

Március 16-án viszont már nem sikerült elkerülni a botrányt. Többen magyar diákokra támadtak és a 7-8. osztályos iskolásokról letépték a kokárdákat. A gyerekek a miskolci Selyemréti Általános Iskolából a Határtalanul! program keretében látogattak Kárpátaljára és a március 15-i ünnep miatt mindenki nemzetiszínű szalagot viselt.

Szintén szombaton az anyaországból Kárpátaljára látogató pedagóguscsaládokat érte hasonló támadás. A győri és a pannonhalmi bencés gimnáziumból érkező hat felnőtt és öt gyermek a görög katolikus székesegyházat kívánta megtekinteni, az épület elé érve azonban egy csoport inzultálni kezdte őket. Ez alkalommal is a kokárdák letépésével zárult az incidens.

A magyarellenes cselekmények nem maradtak visszhang nélkül: a KIM nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára, *Répás Zsuzsanna* az MTI-nek nyilatkozva fejezte ki megdöbbenését az atrocitások miatt és elmondta, folyamatos kapcsolatban állnak az ungvári Főkonzulátussal az esetek kivizsgálása érdekében.

Bacsikai József ungvári főkonzul példátlanul nevezte a magyar diákokkal és kísérőkkel történeteket. Közölte, a diplomáciai kirendeltség mindkét esetről rendőrségi bejelentést tett, kérve az ügyek kivizsgálását. Hozzáfűzte, hogy tájékoztatta Ungvár polgármesterét és Kárpátalja megye kormányzó-helyettesét, akik elítélték a magyar állampolgárokat ért incidenseket. Ezt követően Kárpátalja kormányzója, *Olekszandr Ledida* nyilvánosan is kifejezte nemtetszését a támadások miatt, biztosítva a magyarokat arról, hogy „osztja felháborodásukat az ungvári incidensek kapcsán”. Egyúttal megígérte, hogy közbenjár az ügyészségnél a szóban forgó esetek elfogulatlan kivizsgálása és az elkövetők megbüntetése érdekében. Kifejtette, „nem tartja megengedhetőnek az erőszak semmilyen formáját,

⁴ Főleg Nyugat-Ukrajnában népszerű nacionalista párt. A 2012. október 28-án tartott választásokon komolyan megerősödött: 10,44%-ot ért el.

különösképpen, ha az politikai ambíciókat követve történik és nemzetiségi kisebbségek tagjai, pláne gyerekek ellen irányul”.

A kárpátaljai magyarság érdekképviselőjét ellátó KMKSZ és UMDSZ ugyancsak felháborodását fejezte ki a történetek miatt. A KMKSZ – utalva az elmúlt hónapokban történt magyarellenes atrocitásokra⁵ is – sajnálatosnak minősítette az újabb jogsértéseket, illetve a hatóságok tétlenségét. Ezért felszólították „a hatalmi és rendvédelmi szervek vezetőit, hogy tegyenek meg mindent a magyarság alkotmányos jogainak biztosítása, a nemzetiségi feszültséget szító provokációk megfékezése, s a tettesek mihamarabbi kézre kerítése érdekében”. Az UMDSZ elnöke, Gajdos István hangot adott meggyőződésének, hogy a támadásokat „a hágón túlról ide exportált szélsőségesek” követték el, ugyanis „Kárpátaljára nem jellemző az effajta intoleráns, akár agresszióba csapó viselkedés”.

Nem maradt el ugyanakkor a támadásokkal összefüggésbe hozott Szvoboda Összukrán Szövetség reakciója. Közleményükben állították, „minden valós alapot nélkülöznek azok a magyar sajtóhírek”, melyek szerint az emberek magyarországi gyerekekből álló turistacsoportokat támadtak volna meg. Ugyanakkor hozzáfűzték, hogy a március 16-i gyásznapijukon⁶ „bármilyen magyar kokárdás, zászlós kárpátaljai felvonulást provokációként, illetve az ukrán nemzettel szembeni tiszteletlen megnyilvánulásként minősítenek, ami rossz fényt vet a két ország közötti jószomszédi viszonyra”.

Az ukrán nacionalisták kárpátaljai „tevékenysége” nem előzmény nélküli. Újra és újra előfordulnak kisebb-nagyobb magyarellenes incidensek, elég csak a vereckei honfoglalási emlékmű sorozatos megrongálására gondolni, de a Szvoboda például a nyelvtörvény érvényesítésével szemben is fellépett. 2012. december 21-én tárgyalta e kérdést a kárpátaljai megyei tanács.⁷ Az ülésel párhuzamosan a párt nagyjából 100 aktivistája a megyei tanács ungvári épülete előtt tüntetett a magyar regionális nyelvként való elismerése ellen⁸. Képviselőik a tanácsülésen élesen támadták a kárpátaljai magyarokat, azzal vádolva őket, hogy azért indítványozták a magyar regionális nyelvvé emelését, mert nem akarnak megtanulni ukránul.

A megyei tanács egy, az eredeti javaslatához képest lényeges pontokon „meggyengített”, tulajdonképpen csupán politikai nyilatkozatnak tekinthető határozat elfogadásával, 78 igen szavazattal, 5 tartózkodás mellett (tizennégyen nem szavaztak, köztük a két magyar párt képviselői) elvetette a magyar nyelv regionális nyelvvé emelését.

⁵ Pl. a vereckei emlékmű sorozatos megrongálására.

⁶ Az 1939. március 15-én bevonuló magyar honvédség március 16-án a Huszt melletti csatában véget vetett a két kárpátaljai ruszin-ukrán államkezdeménynek.

⁷ A tanácskozáson mindkét magyar szervezet, a KMKSZ és az UMDSZ határozattervezete a közgyűlés elé került, azonban végül mindössze egy olyan politikai nyilatkozatot fogadtak el, amely elismeri, hogy az ukrán mellett a magyar is elterjedt nyelv – a románnal és a ruszinnal együtt – a régióban, amit az illetékes önkormányzatoknak figyelembe kell vennie.

⁸ A törvény 10%-os jelenlét mellett rendeli el a nyelvhasználatot; Kárpátalja lakosságának 12%-a magyar.

Küzdelem a magyar nyelv használatáért

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ), választmányának március 9-i határozata alapján (lásd: Nemzetpolitikai Tükör II. évfolyam, 6. szám) levélben fordult *Mikola Azarovhoz*, Ukrajna miniszterelnökéhez a nyelvtörvény kárpátaljai érvényesítése érdekében.

A sajtónak is eljuttatott üzenetben aggodalmukat fejezték ki, mivel szerintük nem hajtják végre a nyelvtörvény valamennyi rendelkezését. Kifogásolták, hogy a helyi hatóságok nem érvényesítik a jogszabályt a magyar nyelvre vonatkozóan, ezzel csorbítva a magyar közösség jogait. Úgy vélik, ez a magatartás aláássa a jogállamiság alapjait, hiszen ha hiába születnek meg törvények, azokat elmulasztják alkalmazni és ennek semmiféle következménye nincs. Ekkor bizonytalanná, kiszámíthatatlanná válik az egész rendszer és kétségessé válik a demokrácia létezése.

Levelükben ezért arra kéri Mikola Azarovot, hogy „szüntesse meg az európai demokráciáktól távoli és az ukrán állampolgárok törvényes jogait sértő gyakorlatot”, egyúttal felszólítják a kormányfőt, hogy „haladéktalanul intézkedjen a nyelvtörvény valamennyi rendelkezésének alkalmazását illetően”.

Különösen aktuálissá teszi az ügyet az ukrán miniszterelnök közelgő budapesti látogatása, amelyen minden bizonnyal napirendre kerül a nyelvtörvény ügye is.

A KMKSZ mellett a civilek is a határozottabb fellépés mellett döntöttek a magyar nyelvhasználat ügyében. A kárpátaljai magyar közösség kultúrájának erősítésében és fejlesztésében fontos szerepet játszó Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet március 15-én mutatta be a nagyközönségnek az *Itt Magyarul Is...* (IMI) elnevezésű, a magyar nyelv használatát elősegítő mozgalmat. A kezdeményezés a felvidéki *Kétnyelvű Dél-Szlovákia* és az erdélyi *Igen, tessék! Da, poftiti!* tevékenységéhez hasonló szerepet kíván betölteni. Az IMI feladatának tartja a magyar nyelv népszerűsítését Kárpátalján, hogy minél több szolgáltató, hivatal, intézmény és a magyarság is bátran merje a magyar nyelvet használni a szűk közösségi szintér mellett nyilvánosan is. Ezt célozza egy szabadon elérhető, színvonalas tájékoztató adatbázis létrehozása, amelyben igyekeznek összegyűjteni azokat a szolgáltatókat, intézményeket, ahol a kárpátaljai magyarság használhatja anyanyelvét.

Muravidék

A nemzetiségi frakció feltételeit tanulmányozzák

A szlovén országgyűlés nemzetiségi frakciója március 19-én tárgyalt a PS, az SD, a DL és a DeSuS által alakított kormányesélyes koalícióval⁹ a minimális nemzetiségi elvárásokról, melyek elfogadása esetén a két nemzetiségi képviselő, *Göncz László* és *Roberto Battelli* a koalíció támogatását biztosítja a parlamentben.

⁹ PS: Pozitív Szlovénia, SD: Szociáldemokrata Párt, DL: Polgári Lista, DeSUS: Szlovénia Nyugdíjasainak Demokrata Pártja

Göncz Lászlónak, a szlovéniai magyarság parlamenti képviselőjének tájékoztatása alapján a nemzetiségi frakció által eddig is következetesen betartott feltétel, a kisebbségek nélküli 46 szavazat megléte mellett az alakuló kormánykoalíciónak benyújtották további elvárásaikat is. Ezek alapján az olasz és a magyar kisebbségi képviselő által alkotott nemzetiségi parlamenti frakció elvárja az új kormánytól, hogy véglegesen készítse el és fogadja el a nagyjából már készen álló általános nemzetiségi törvényt, amely az Alkotmány mellett a legfontosabb alapját képezi majd a nemzetiségi élet több törvényi szabályozásának, a rendszerpolitikáknak, többek között a finanszírozás rendszerének, valamint a jogok érvényesítése ellenőrzésének is.

A kisebbségek elvárják az úgynevezett gazdasági alap ügyének rendezését is, beleértve egy transzparens és progresszíven működő pénzügyi intézmény létrehozását, továbbá az eddighez hasonló folyamatos finanszírozást, a 2013/14-es költségvetések esetleges módosítása esetén is. Az elvárások sorában szerepel az is, hogy az új kormánykoalíció is fogadja el és folytassa a már elindított folyamatokat a közszféra, az igazságügy és minden egyéb közfeladatot ellátó szerv magyar, illetve olasz nyelvű ügykezelésének erősítése terén a kétnyelvű területeken. Elvárják az új kormánykoalíciótól azt is, hogy a jelenleg még a Belügyminisztérium keretében tevékenykedő Nemzetiségi Szakszolgálat önálló hivatalként a kormányfő kabinetje keretében működjön, illetve hogy a nemzeti közösségek legyenek időben belevonva a velük kapcsolatos törvényi rendelkezések tervezésébe, döntéshozatalába, illetve a törvények végrehajtásába és a végrehajtás ellenőrzésébe is.

Az említett elvárásokat, javaslatokat a kormánykoalíció tanulmányozta, és Göncz László képviselő szerint általában elmondható, hogy a tárgyalócsoport többé-kevésbé egyetértett a kisebbségek elvárásaival, így valószínűsíthető a megállapodás. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kisebbségi frakció része lesz az esetleges kormánykoalíciónak, de a megállapodás elfogadása esetén támogatja a koalíciót az új kormány elfogadásáról szóló szavazáson, illetve a továbbiakban is, ha jónak találja a benyújtott törvényeket.

Forrás: www.nepujtag.net

BESZÁMOLÓ

Március 15-i megemlékezések a Kárpát-medencében

A Kárpát-medencében és világszerte is számos helyen tartottak megemlékezéseket az 1948/49-es forradalom és szabadságharc 165. évfordulója alkalmából. Az idei év ünnepeire a zord időjárás rányomta a bélyegét, de így is sokan vettek részt az ünnepi megemlékezéseken.

Az összefogás szükségessége március 15. üzenete Erdélyben

A március 15-i megemlékezések békés légkörben zajlottak Erdélyben. Az együttes kiállítás igényét fogalmazta meg valamennyi párt képviselője.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség központi rendezvényét a Nyergestetőn tartotta. *Kelemen Hunor* elnök ünnepi beszédében párhuzamot vont a jelenkor és az 1948-49-es szabadságharc között. Kiemelte, hogy a magyar közösség képviselőinek közösen kell fellépniük azok ellen, akik „a magyar közösséget szét akarják darabolni”.

Jelzésértékűnek tekinthető, hogy az RMDSZ által szervezett megemlékezésen *Bíró Zsolt*, a Magyar Polgári Párt elnöke is megkoszorúzta a Tuzson János székely őrnagy és mártírtársai tiszteletének szentelt emlékhelyet.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, az Erdélyi Magyar Néppárt és a Magyar Polgári Párt által a bánffyhunyadi művelődési házban közösen szervezett központi megemlékezésen *Toró T. Tibor*, a Néppárt elnöke a nemzet pártok feletti összefogásának szükségességéről beszélt.

Erdélyben szinte valamennyi településen tartottak március 15-i megemlékezést, tisztelegtek a helyi hősök emléke előtt. *Victor Ponta* román kormányfő pedig üzenetet intézett az erdélyi magyar közösséghez az ünnep alkalmából.

Szlovákiában kevesen ünnepeltek

Sok felvidéki 48-as megemlékezés [elmaradt](#) a katasztrofális időjárási körülmények miatt.

Zsigárdon a református templomban emlékeztek az 1848-as magyar forradalom 165. évfordulóján. A rendezvény ünnepi szónoka Berényi József, a Magyar Közösség Pártjának (MKP) elnöke volt. Beszédében az MKP első embere március 15. jelentőségét hangsúlyozta, amelyet egy történelmi folyamat „kicsúcsosodásának” nevezett. Az 1700-as évekig visszavezetett eseményekből olyan fontos momentumokat emelt ki, mint a magyar nyelv használatára irányuló törekvés, vagy a különböző társadalmi rétegek egy nemes ügy melletti mozgósítása. Elmondta, bár az oroszok segítségével végül sikerült elfojtani a szabadságharcot, ám „a forradalom szellemiségét az emberek tovább vitték szívükben-lelkükben”. Szerinte ma is merítünk mindebből, mindenki, aki fontosnak tartja a nyelvhasználatot, a magyar identitás megőrzését. Kifejtette, szerinte azok cselekszenek 1848

szellemiségének megfelelően, akik fontosnak tartják a közép-európai magyarságot, felvállalják a kétnyelvűséget, a székely zászlót, a magyar iskolát és kultúrát, akik az egység, a közös irány kialakítására és a magyarság megmaradására törekszenek.

A Most-Híd Vágsellyei Járási Szervezete és helyi klubja 2013. március 17-én emlékoszlopot avatott az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc 165. évfordulója alkalmából. Az ünnepélyes átadáson több mint 250-en vettek részt, köztük szlovák nemzetiségűek is. Az avatáson tiszteletét tette *Bugár Béla*, a Híd elnöke is, aki ünnepi köszöntőjében Kossuth Lajos szavait idézte: „Egység, egyetértés, testvériség, magyar szláv és román között, ez az én legforróbb vágyam, legőszintébb tanácsom”. A pártelnök kiemelte, hogy a közös cél a szlovákiai magyarság megmaradása és fejlődése, de ezt a célt más-más úton lehet elérni. A Most-Híd az együttműködés útját választotta.

Pozsonyban mindössze kétszázán gyűltek össze a Medikus kertben található Petőfi-szobornál. *Balogh Csaba*, Magyarország pozsonyi nagykövete, ünnepi felszólalásában a közösség összetartásának fontosságát hangsúlyozta az individualista hozzáállás helyett. „...ne feledjük '48 üzenetét: társadalmi igazságosság és szabadság nélkül nincs valódi egyéni boldogság.” - [írja](#) a Felvidék.ma. Valamint elmondta, hogy bár a szabadságharc nem vezetett azonnali eredményre, később a magyarság kiegyezésre kényszerítette a Habsburg udvart, így megalapozta az ötven éves gazdasági és társadalmi fellendülést Magyarországon. „Nincs hiábavaló küzdelem, az érdekeink és céljaink melletti kiállás mindig meghozza a maga gyümölcsét.” - mondta a nagykövet.

A vajdaságiakba erőt öntött az ünnep

A Vajdasági Magyar Szövetségnek (VMSZ) az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából a Szabadkai Népszínház Jadran Színpadán szervezett ünnepségén *Pásztor István*, a párt és a vajdasági képviselőház elnöke hangsúlyozta: „ha sikeresek akarunk lenni, nincs sok választásunk, össze kell kapaszkodnunk. A köztünk lévő különbségeket meg kell tanulnunk megértéssel és megengedéssel kezelni (...) Ahhoz, hogy megtarthasson bennünket a nemzet hálója, nem fordulhatunk egymás ellen.”

A pártelnök kifejtette, a legnagyobb vajdasági magyar politikai szervezet az elmúlt hónapokban olyan fontos területeken képviselte a közösség érdekeit, mint a történelmi megbékélés előmozdítása, a mezőgazdaság, a közbiztonság ügye, a nemzeti alapú konfliktusok kérdése vagy a kisebbségi kulturális és oktatási intézményrendszer megtartása.

A temerini kopjafánál, a szokatlanul hideg idő ellenére is sokan emlékeztek 1848/49 hőseire. A rendezvényt idén is a Vajdasági Magyar Demokrata Párt (VMDP) szervezte, de több más meghívott szervezet is képviseltette magát. Többek közt a helyi önkormányzat képviselő-testületének elnöke és a Vajdasági Magyarok Szövetségének (VMSZ) képviselője helyezte el koszorút az emlékműnél. Ünnepi beszédet mondott *Kiss Igor*, a VMDP intézőbizottságának tagja, aki az autonómia fontosságáról beszélt. „Március 15-e minden évben újra és újra emlékeztet bennünket arra, hogy mi, magyarok győzelemre született nép vagyunk, még ha megannyiszor is

sulykolták belénk az ellenkezőjét. Ez az erő töltsön el bennünket minden év tavaszán, ez az erő különösen most tegyen bennünket bölccsé, hogy zárhassuk sorainkat és lépünk előre. Mert eddig mindig eljött a magyar tavasz.” - [idézi](#) Kiss Igort a Vajdaság Ma hírportál.

Kárpátalján is külön ünnepeltek a pártok

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Beregszászban a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán tartotta központi rendezvényét. Munkácson mintegy százötvenen látogattak ki az 1848–1849-es szabadságharc egyik győztes csatájának helyszínén emelt podheringi emlékműhöz.

A zord, télies időjárás miatt az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) idén nem Petőfi Sándor szobránál, hanem a Beregszászi Művelődési Házban tartotta meg március 15-i központi [ünnepségét](#).

Horvátországban már március 10-én megemlékeztek nemzeti ünnepünkről, melyről előző számunkban már beszámoltunk.

Meghitt megemlékezés Szlovéniában

Maroknyian gyűltek össze a ljubljanoi várban elhelyezett Batthyány Lajos emléktábla koszorúzására. A megemlékezésen, a helyi magyar lakosságon túl, részt vett *Szent-Iványi István*, ljubljanoi magyar nagykövet és munkatársai, valamint beszédet mondott *Göncz László* a szlovén parlament magyar nemzetiségi képviselője. Göncz szerint sok hasonlóságot mutatnak a 48-as események a mai korról, hiszen ma is arról van szó, hogy bizonyos rétegek visszaélnék a hatalmukkal. Ez az igazságtalanság túl nagy nyomást helyez a népre, aki az ezzel járó terheket nem tudja elviselni. A nemzetiségi képviselő, az RTV Slovenija - Magyar Műsorok Studiójának [tudósítása](#) szerint, azt is megjegyezte, hogy bár Szlovéniában a magyar kisebbség jogi helyzete kielégítő, de folytatni kell a munkát, hogy azt folyamatosan aktualizálják is.

Forrás: <http://kitekinto.hu/>

A HÉT TÉMÁJA

Az állampolgársági törvény módosítása és a választási eljárásról szóló törvény nemzetpolitikai vonatkozásai

A fentebb részletesen ismertetett módosító javaslat ([T/10373](#)) és a választási eljárásról szóló törvény ([T/8405/75](#)) zárószavazás utáni módosító javaslatai komoly port vertek fel a hazai politikában.

Az állampolgársági törvény módosításának Potápi Árpád János által jegyzett javaslata szerint „az állampolgársági kérelmekkel összefüggő, a kérelmezők állampolgárság szerinti megoszlására és az állampolgársági kérelmek benyújtásának földrajzi helyére vonatkozó adat megismerése iránti igény teljesítését az adatkezelő megtagadhatja, ha az adat megismerése iránti igény teljesítése nemzetbiztonsági érdeket, illetve a zavartalan külügyi kapcsolatok fenntartásához fűződő külpolitikai érdeket sértene vagy veszélyeztetne.”

Így kérésre sem kellene közölnie a Belügyminisztériumnak azt, hogy pl. Romániából, vagy Szlovákiából hányan folyamodtak magyar állampolgárságért, vagy pl. azt, hogy Ungváron hány kérelmet adtak be. Ugyanakkor mivel elfogadása esetén nem lenne kötelező érvényű a szabályozás, az adatkezelő dönthetne úgy is, hogy kiadja az adatokat.

Arról nincs szó a tervezetben, hogy az állampolgári kérelmek összesített számának kiadását korlátozni kívánná az adatkezelő.

A politikai vita ezzel szemben arról szól, hogy a kormányzat megtagadni készül az állampolgárok összesített számának kiadását. Arról is szó esett, hogy a külhoni választók névjegyzéke is manipulálható így. A politikai vádak és a sajtóvélemények egészen addig mennek, hogy mivel nem lenne hozzáférhető a külhoniak, azaz a levélben szavazók névjegyzékén szereplők száma, akár a regisztráltnál több, manipulált szavazat is beérkezhetne a külhoni magyaroktól.

A statisztikai adatokat a kormány tagjai ez idáig rendszeresen nyilvánosságra hozták, így Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes is rendszeresen közölt számokat az új állampolgárokról.

Árnyalja a képet az is, hogy *Volner János* (Jobbik) írásbeli kérdésére, miszerint „Hányan kérelmezték és hányan kapták meg eddig az egyes országokból az egyszerűsített honosítási eljárás keretében a magyar állampolgárságot?” ([K/9933](#)) *Dr. Navracsics Tibor* január 26-án arról tájékoztatót, hogy a leadott honosítási kérelmek száma meghaladja a 360 ezret, az elbírált igénylések száma a 320 ezret. Az írásbeli válasz mellékletében országok szerint részletezve szerepel a 2011-ben és 2012-ben magyar állampolgárságot kérvényezők száma. A táblázat megtekinthető [itt](#).

Mindezek alapján kijelenthető, hogy az állampolgári kérelmek összesített számának kiadását nem tiltja a Potápi-javaslat, és értelemszerűen a külhoni névjegyzékén szereplők számának kiadását sem, hiszen nem a választási eljárási törvény módosítására irányul a tervezet.

A választási eljárásról szóló törvény zárószavazás utáni módosító javaslatát az Alkotmányügyi bizottság nyújtotta be március 21-én. A javaslatcsomaggal kívánják rendezni a köztársasági elnök által az Alkotmánybíróságra küldött és megsemmisített törvényi rendelkezések helyzetét. Mint ismeretes, az AB döntése szerint kizárólag a magyarországi lakcímmel nem rendelkezők, azaz a külhoniak számára maradhatott fenn a regisztráció intézménye.

A javaslat lehetővé teszi, hogy a külhoni magyarok akár meg is kerülhessék a külföldi postát, vagyis a szavazólapot tartalmazó levelet áthozzák a határon, vagy bevihessék a konzulátusokra, illetve leadhassák a borítékot az egyéni választókerületi irodában a határ menti magyar településeken. A szavazatokat egyébként a tervek szerint nem helyben, hanem központilag, Budapesten számolnák meg.

A titoktartás jegyében a módosítás arról is rendelkezne, hogy a Nemzeti Választási Bizottság tagjai betekintheznek határon túliak névjegyzékébe, de azokról feljegyzést, másolatot nem készíthetnek, vagyis a pártok képviselői betekintést nyernek. A Magyarországról küldött levelek kérdését ugyanakkor a módosító sem oldja meg: csak annyit írta elő, hogy a Nemzeti Választási Iroda „a miniszter rendeletében meghatározott időben és módon tájékoztatja a választópolgárokat a névjegyzékkel kapcsolatos tudnivalókról”.

A választási irodának legalább két alkalommal kell levelet küldenie a határon túli magyaroknak, akiknek – ha szavazni akarnak – legalább egy válaszlevelet kell küldeniük. Hiába élnek ugyanis a modern technológia adta lehetőségekkel, és iratkoznak fel a névjegyzékbe az interneten keresztül, az úgynevezett szavazási levélcsomagot – vagyis a szavazólapot, azonosító nyilatkozatot és két borítékot – hagyományos úton kell megkapniuk. Elvileg elképzelhető, hogy nem bízzák a szlovák vagy az ukrán postára a küldeményeket és más megoldásra is lehetőséget ad majd a rendelet. A módosítás ugyan lehetővé teszi, hogy a határon túliakat is felvegyék a külképviseleti névjegyzékbe, vagyis a nagykövetségeken szavazzanak, de ezzel csak az tud majd élni, aki magyarországi lakcímmel rendelkezik.

A zárószavazás előtti módosító javaslat meghatározná azt is, hogy mennyi ideig maradhatnak a névjegyzékben a határon túli szavazók: ha valaki tíz évig nem szavaz, nem kéri a névjegyzékbe vételének meghosszabbítását, vagy nem módosít az adatain, akkor automatikusan törlik a névjegyzékből. Ez annyiban logikus lépés, hogy a magyar hatóságok nem feltétlenül értesülnek például egy ausztráliai magyar haláláról, így a tízéves szabály nélkül előbb-utóbb fantomszavazók jelennének meg a névjegyzékben.

Berényi József, az MKP elnöke a jogszabályok módosításával kapcsolatban szóvá tette azt, hogy ha a magyar választójogi törvény vonatkozó szabályozása lehetővé tenné, hogy a szlovák hatóságok tudomást szerezzenek azoknak a felvidéki magyar állampolgároknak a személyazonosságáról, akik nem tettek eleget a bejelentési kötelezettségnek, előfordulhatna, hogy ezeket a személyeket a szlovák hatóságok meghurcolnák.

"Ismerve Malina Hedvig ügyét, tudjuk jól, hogy a szlovák kormányzat nem fogja kihagyni annak lehetőségét, hogy megfélemlítsen, erőt demonstráljon és

példát statuáljon azokon, akik felvették a magyar állampolgárságot és azt nem jelentették be, de ugyanakkor a magyar választási eljárásnak megfelelően nyilvánosságra kerül a nevük" - mutatott rá az MKP elnöke.

Hangsúlyozta: komoly a tét, hiszen az érintettek a hatósági eljárás következtében egzisztenciálisan ellehetetlenülhetnek, egész családok kerülhetnek kritikus helyzetbe.

Hozzátette: az MKP már korábban, a KMKF és a MÁÉRT ülésein külön kéréssel fordult minden magyarországi parlamenti párthoz hangsúlyozva, Magyarország küszöbölje ki annak lehetőségét, hogy a felvidéki magyar kettős állampolgárok személyazonossági adatai a szlovák hatóságok birtokába jussanak.

KITEKINTÖ A KÖVETKEZÖ KÉT HÉTRE

2013. március 22. – április 5.

Március 27. 09:30-11:15

A Fórum Kisebbségkutató Intézet Kisebbségi Kompetenciák című rendezvénye Somorján

Helyszín: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, Park utca 4.

A részletes programról [itt](#) olvashat.